

תאונות דרכים עם נפגעים PUF 2020, תיקי ת"ד מורחב - קובץ מקוצר להורדה שיטות (מתודולוגיה)

א. האוכלוסייה הנחקרת

המידע בפרסום זה עוסק בתאונות דרכים שאירעו בישראל, כולל באזור יהודה והשומרון, שנפגעו בהן בני אדם, שדווחו למשטרה ושסווגו על ידה כתאונות עם נפגעים.

ב. התקופה הנחקרת

המידע בקובץ זה מתייחס לתאונות דרכים שאירעו בשנת 2020.

ג. שיטת החקירה

עד לשנת 2017, חומרת הפציעה בתאונות דרכים התבססה על נתוני המשטרה בלבד. בהתאם להמלצה הבין-לאומית להשתמש במדד MAIS לצורך קביעת חומרת הפציעה בתאונות דרכים, החל משנת 2018, הקובץ מהמערכת לרישום טראומה מקושר בלמ"ס לקובץ ממשטרת ישראל לצורך טיוב חומרת הפציעה. כך מתקבלת תמונה שלמה ומדויקת יותר של "חומרת הפציעה", המתבססת על חומרת הפציעה הרפואית (לפי מדד MAIS). הנתונים עודכנו למפרע משנת 2013.

עד לנתוני 2012 נקבעה חומרת הפציעה (ומכאן חומרת התאונה) עפ"י נתוני המשטרה בלבד (תיקי ת"ד). החל בנתוני 2013 נקבעה חומרת הפציעה (ומכאן חומרת התאונה) לפי שילוב של נתוני בתי החולים עם נתוני המשטרה (ת"ד מורחב). אדם שהיה מעורב בתאונת דרכים ומופיע ברישומי המשטרה וגם בנתוני בתי החולים, חומרת פציעתו מוגדרת לפי בתי החולים (מדד רפואי MAIS). אדם שהיה מעורב בתאונת דרכים ומופיע רק ברישומי המשטרה (כלומר אינו מופיע בנתוני בתי החולים), חומרת פציעתו מוגדרת לפי הרישום במשטרה. הנתונים כוללים את אזור יהודה והשומרון.

הקובץ הנוכחי כולל נתוני תאונות דרכים עם נפגעים שסווגו בלמ"ס כת"ד מורחב (ראה הסבר בפרק "מונחים הגדרות והסברים").

ד. הטיפול בנתונים

הנתונים המתקבלים מהמשטרה עוברים בלמ"ס תהליך של בקרת איכות הכולל ביקורות לוגיות, עריכה, סימול, השלמה וזקיפה של נתונים חסרים. קישור קובץ בתי החולים לקובץ המשטרה נעשה לפי מספר זהות ותאריך התאונה. לאחר מכן מתבצעות בדיקות איכות לקישור וטיפול ברשומות כפולות.

עשויים להיות שני סוגים של רשומות כפולות או של מספרי זהות כפולים:

- אדם שהיה מעורב בתאונה אחת והיה רשום יותר מפעם אחת (למשל אם אושפז ביותר מבית חולים אחד). נבחר ציון ה-MAIS שהתקבל בעת קליטת הפצוע בפעם הראשונה.
 - אדם שהיה מעורב ביותר מתאונה אחת – הקישור הותאם לתאונות המתאימות.
- זקיפת נתונים נעשית כאשר חסרה הרשומה של כלי רכב או של נהג ולעיתים של נפגע. לדוגמה: בתאונת חזית-צד – אם קיים מידע על שני כלי רכב ועל נהג אחד בלבד, ייזקף נהג נוסף לכלי הרכב השני.

ה. מקור הנתונים

מערכת תאונות דרכים של משטרת ישראל.
מערכת לרישום טראומה של מכון גרטנר – המרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה.
(קבצים מנהליים המעודכנים לאמצע חודש פברואר 2021).

ו. מהימנות הנתונים

הנתונים הם מפקדיים, ולכן אין בהם טעויות דגימה.

הקובץ המינהלי שהנתונים מבוססים עליו נועד בראש ובראשונה למלא את צורכי הגוף האחראי עליו – משטרת ישראל. שינויים שמשנה המשטרה בסדרי עדיפויות, בהגדרות וביישום החלטותיה משפיעים על הנתונים, למשל שינויים בקריטריונים לפתיחת סוגי התיקים השונים של תאונות דרכים עשויים לגרום לאי סדירות בנתונים ומקשים על השוואת הנתונים שלפני השינויים לאלה שאחריהם.

ב-15 בפברואר בכל שנה מקבלת הלמ"ס בפעם האחרונה את הקובץ של השנה הקודמת מהמשטרה ומהמערכת לרישום טראומה¹, ולכן עדכניות הנתונים ואיכותם מתאימים לתאריך זה.

¹ המערכת לרישום טראומה פועלת רק ב-21 בתי חולים מתוך כ-23 בתי חולים שמטפלים בנפגעי תאונות דרכים.